

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

10 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători – Țurcan Anatolie și Cobzac Elena

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către Bodean Ina în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2018, în cauza penală privind-l pe

Spînu Grigore xxxxx, *născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.06.2018 – 12.12.2017;

Instanța de apel: 05.02.2018 – 26.04.2018;

Instanța de recurs: 03.08.2018 – 10.10.2018.

Asupra admisibilității recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 12 decembrie 2017, *adoptată în procedură simplificată prevăzută la art.364¹ Cod de procedură penală*, Spînu Grigore a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că Spînu Grigore, la data de 10.08.2016, în jurul orei 03:39, urmărind scopul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, cunoscând cu certitudine că nu deține permis de conducere pentru categoria din care face parte autovehiculul condus, după ce a consumat băuturi alcoolice, fiind în stare de ebrietate alcoolică, intenționat ignorând cerințele pct.10 alin.(2) lit. a) a Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.357 din 13.05.2009, care prevede

că „*Persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede permis de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus*”, precum și prevederile pct.14 lit. a) din același regulament, conform cărora „conducătorul de vehicul îi este interzis să conducă sub influența drogurilor sau a altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală, de natură să-i afecteze capacitatea de conducere”, a urcat la volanul automobilului de model „xxxxx”, cu n/î xxxxx, și s-a deplasat pe una din străzile satului Bardar, r-nul Ialoveni.

În timp ce conducea autovehiculul nominalizat, pe strada centrală a satului Bardar, r-nul Ialoveni, a fost stopat de către colaboratorii Inspectoratului Național de Patrulare, care având suspiciuni față de Spînu Grigore, că a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate, l-au supus pe ultimul în modul prevăzut de lege testării cu aparatul „Drager”, pentru stabilirea gradului de ebrietate și a concentrației de alcool în aerul expirat, în rezultatul cărui fapt s-a stabilit, că Spînu Grigore avea în aerul expirat o concentrație de 0,82 mg/l alcool etilic, ceea ce conform art.134¹² alin.(3) Cod penal, reprezintă stare de ebrietate cu grad avansat.”

În drept, fapta constatată de primă instanță și reținută în sarcina inculpatului este calificată în art.264¹ alin.(4) Cod penal, conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către avocatul Tăut Ion în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, în latura penală în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă non privativă de libertate.

În motivare, apelantul a indicat că Spînu Grigore în ședința de judecată a depus cerere de examinare a cauzei în procedura simplificată conform prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, a recunoscut integral vina, sincer s-a căit de cele comise.

Mai mult, apelantul a mai menționat că Spînu Grigore este căsătorit, are la întreținere un copil minor, se caracterizează pozitiv la locul de trai. Instanța la aplicarea pedepsei s-a condus de prevederile art.34 Cod penal, însă în legătură cu ultimele modificări din Codul penal a decăzut recidiva pe infracțiunile ușoare.

Apelantul a considerat că lui Spînu Grigore urmează a-i fi stabilită o pedeapsă fără aplicarea prevederilor art.34 Cod penal, mai blândă decât închisoarea.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2018, a fost admis apelul declarat de către avocatul Tăut Ion, casată parțial sentința și pronunță o nouă hotărâre, potrivit căreia inculpatului Spînu Grigore, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art.264¹ alin.(4) Cod penal, prin aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit o

pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a reținut că examinarea cauzei s-a desfășurat pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală, astfel legalitatea sentinței atacate a fost verificată sub aspectele de drept: dacă există erori procesuale și dacă măsura de pedeapsă este stabilită în limitele legii.

La soluționarea chestiunii ce vizează pedeapsa aplicată inculpatului, care, de fapt, și este obiectul apelului, se consideră, că prima instanță n-a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 61, 72 și 75 Cod penal, precum și celor din art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Concluzia cu privire la termenul pedepsei este motivată prin prisma aplicării prevederilor art.34 Cod penal, instanța reținând că inculpatul a săvârșit infracțiunea în stare de recidivă simplă.

Potrivit prevederilor art.82 Cod penal (modificat prin Legea nr.163 din 20 iulie 2017, în vigoare la 20 februarie 2017), aplicarea pedepsei pentru recidivă simplă nu influențează mărimea pedepsei.

Prin urmare, concluzia primei instanțe cu privire la termenul pedepsei cu închisoare, nu este formulată în baza legii noi, dar în baza legii vechi, care este mai severă, fapt ce determină instanța de apel să intervină în sentința, în partea pedepsei, prin aplicarea efectului retroactiv al Legii penale, care ameliorează situația inculpatului, în baza art.10 Cod penal.

La soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsa penală, instanța de apel ține cont de prevederile art.art.7, 61, 72 și 75 Cod penal, precum și cele din art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

În speță este prezentă starea de recidivă simplă, or inculpatul a săvârșit infracțiunea având antecedente penale nestinse după executarea pedepsei aplicate în baza sentinței Judecătoriai Buiucani, municipiul Chișinău din 07 august 2014 în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal.

În atare situație, având în vedere faptul că anterior inculpatul Spînu Grigore a fost condamnat pentru o infracțiune similară, se consideră inoportună aplicarea unei pedepse non privative de libertate, or, în caz contrar, pedeapsa nu-și va atinge scopul prevăzut la art.61 Cod penal.

În contextul dat, potrivit prevederilor din art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, inculpatul beneficiază de reducerea cu o treime a limitei minime de pedeapsă cu închisoare, prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia este condamnat.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței, avocatul Bodean Ina în numele inculpatului a contestat-o cu recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia parțială,

în latura penală ce ține de stabilirea pedepse, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia inculpatului să-i stabilită o pedeapsă mai blândă, cu suspendarea executării acesteia.

În motivarea recursului ordinar, avocatul invocă că instanța de apel eronat a concluzionat despre inoportunitatea aplicării unei pedepse non-privative de libertate.

Astfel, instanța de apel a reținut că inculpatul anterior a fost condamnat pentru o infracțiune similară, respectiv prin aplicarea unei pedepse non-privative de libertate, pedeapsa nu-și va atinge scopul prevăzut la art.61 Cod penal.

Concluzionând în acest sens, recurentul menționează că instanța de apel nu a acordat deplină eficiență criteriilor generale și speciale de individualizare a pedepsei penale, stabilindu-i vinovatului o pedeapsă inechitabilă și disproporțională faptei săvârșite.

Potrivit materialelor cauzei, în privința inculpatului au fost reținute doar aspecte ce caracterizează pozitiv personalitatea acestuia.

Așa, după cum a constatat și instanța de fond (pct.13-14 din sentință), inculpatul se caracterizează pozitiv, a recunoscut vina integral, a cerut judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, recunoscute și acceptate de el, se căiește sincer de cele săvârșite, a comis o infracțiune ușoară, circumstanțe care pot fi atribuite la categoria celor atenuante și care operează întru stabilirea unei pedepse neprivative de libertate.

Totodată, instanțele ierarhic-inferioare nu au constatat în privința inculpatului circumstanțe agravante prevăzute de art.77 Cod penal.

Instanța de apel a omis să se pronunțe asupra circumstanțelor care direct condiționează individualizarea pedepsei inculpatului, mai mult nu a analizat și nici nu a luat în vedere faptul că inculpatul a recunoscut vina, se căiește sincer în fapta săvârșită, se caracterizează pozitiv, a optat pentru examinarea cauzei în procedură simplificată, că infracțiunea pentru care a fost condamnat Spînu Grigore - art.264¹ alin.(4) Cod penal, se clasifică, în conformitate cu prevederile art.16 alin.(2) Cod penal, ca infracțiune ușoară, sancțiunea căreia prevede pedeapsa maximă închisoare pe un termen de până la un an.

Din conținutul hotărârii atacate nu este clar în baza căror criterii instanța de apel a ajuns la concluzia că pedeapsa de 5 luni închisoare, aplicată inculpatului, este una echitabilă, iar corectarea și reeducarea lui Spînu Grigore pot fi realizate doar prin condamnarea reală a acestuia.

La fel, instanța ierarhic-inferioară nu a argumentat nici faptul imposibilității aplicării prevederilor art.90 Cod penal, fără a formula vreo concluzie referitor la acest aspect. Conform textului deciziei, recurentul conchide că instanța ierarhic-inferioară și-a fundamentat soluția de aplicare a pedepsei privative de libertate în privința

inculpatului pe faptul că în speță este prezentă starea de recidivă simplă, acesta având antecedente penale nestinse.

În privința lui Spînu Grigore nu au fost constatate circumstanțe agravante, fiind reținute doar circumstanțe atenuante, fapt ce permit stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

În aceeași ordine de idei, recurentul menționează că, în ipoteza aplicării prevederilor art.90 Cod penal, inculpatul nu ar fi absolvit definitiv de amenințarea aplicarea pedepsei penale, deoarece termenul de probă prezumă nu altceva decât o șansă de corectare acordată inculpatului, cu stabilirea unor restricții în perioada dată.

Prin urmare, instanța de apel i-a aplicat lui Spînu Grigore o pedeapsă inadecvată, greșit individualizată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

7. Procurorul a depus referință asupra recursului declarat, prin care menționează că recursul în cauză este neîntemeiat, argumentele invocate nu și-au găsit confirmare în conținutul deciziei contestate, respectiv urmează să se decidă asupra inadmisibilității acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Reieșind din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că acesta este neîntemeiat, în mare parte, pe critica modului în care instanța de apel a dispus executarea pedepsei inculpatului.

Analizând conținutul deciziei atacate, prin prisma argumentelor invocate, instanța de recurs constată că instanța de apel corect a ajuns la concluzia că în speța dată nu s-a stabilit temeiuri legale pentru a suspenda executarea pedepsei stabilită inculpatului Spînu Grigore în baza art.90 Cod penal.

La acest capitol, instanța de recurs reamintește că ulterior stabilirii pedepsei potrivit tuturor criteriilor generale de individualizare a pedepsei (art.75 Cod penal), ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutarea pedepsei stabilite vinovatului.

Suspendarea condiționată (art.90 Cod penal), ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea, ca pe lângă stabilirea mărimii pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

O condiție prevăzută expres în alin.(1) art.90 din Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecării, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În acest context, instanța de recurs notează, că chiar și în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prevederile art.90 alin.(1) Cod penal, nu se creează un drept pentru inculpat, ci doar se întrunesc circumstanțele necesare care constituie temei de drept pentru instanța de judecată de a decide, potrivit propriei convingeri, asupra oportunității suspendării executării pedepsei închisorii.

La caz, Colegiul penal atestă faptul că inculpatul a beneficiat de o reducere a pedepsei în temeiul prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, acest fapt deja constituind o ameliorare a situației celui din urmă, iar având în vedere că anterior, în privința inculpatului au fost aplicate prevederile art.90 Cod penal, acesta aflându-se repetat pe banca de acuzați, instanța de apel just a concluzionat că este necesară condamnarea inculpatului potrivit legislației, cu dispunerea executării reale a pedepsei închisorii.

Astfel, instanța de recurs menționează că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, relevă în mod concludent că instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, just ajungând la concluzia privind executarea reală a pedepsei stabilite celui de urmă.

Așadar, argumentele invocate de către recurent privind aplicare în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, nu sunt neîntemeiate, or, instanța de apel s-a expus în motivat asupra acestor argumente similar invocate de către apelant în instanța de apel.

Reieșind din constatările formulate mai sus, Colegiul penal ajunge la concluzia că decizia instanței de apel este în deplină concordanță cu prevederile legale în materie, dar și cu circumstanțele cauzei, iar alegațiile invocate de recurent în recursul declarat sunt lipsite de orice suport juridic, motiv pentru care instanța de recurs va declara recursul de pe rol ca inadmisibil.

9. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Bodean Ina în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Spînu Grigore xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 09 noiembrie 2018.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena